

Csütörtökön érkezik a finn vendégek első csoportja Szegedre

Pénteken a finn egyetemi tanárok jönnek

(A Délmagyarország munkatársától.) A Magyarországon időző finn vendégek első csoportja csütörtökön délután félhatkor érkezik Szegedre. Ebben a csoportban a finn etnográfusok vannak. Megérkezés után a finn vendégeket a Tiszában és Kassban levő szállásaikra kísérik, majd gyalogséta keretében bemutatják a finneknek a város nevezetességeit. Este fél 9-kor a város az ujszegedi vigadóban 50 terítékes banketten látja vendégül a finn etnográfusokat. Pénteken reggel 8 órakor kirándulást rendeznek Alsótanyára, az ebédet az alsóközponti gazdakörben szolgálják fel. Ebéd után a társaság visszaérkezik a városba,

ahonnan a délutáni első gyorssal visszautaznak Budapestre.

A várost Fodor Jenő polgármesterhelyettes és dr. Pálffy József tanácsnok képviselik a finnek szegedi látogatásán.

Pénteken husz finn egyetemi tanár érkezik Szegedre, akik délből az egyetem, este pedig a város vendégei lesznek. Pénteken este lesz a finn énekkar hangversenye is a Belvárosi Moziban és utána a város vendégeli meg egy az egyetemi tanárokat, mint az énekkart a Hágiban.

A finn *Laulu Michet* énekkar 54 tagu és pénteken délután fél 6-kor érkezik Szegedre.

Törvénytelenül és jogtalanul szedi a város 1924 január elseje óta a fogyasztási illetékeket

A város közönsége vagy negyvenöt évvel ezelőtt a bevételei fokozása végett szabályrendeletet alkotott, melyet fogyasztási illetékekről szóló szabályrendeletnek neveztek el. Ebben a szabályrendeletben fel volt sorolva egy sereg fogyasztási cikk, köztük sok elsőrendű szükségletet kijelölő, köztük egy pár fényüzési cikk is s megállapították azt is, hogy a felsorolt cikkeknek behozatala, illetőleg termelése után meghatározott összegű »fogyasztási illetéket» szed majd a város.

Ez a nem tulságosan helyeselhető állapot így tartott mindaddig, amíg a háboru után az inflációs idők el nem következtek s a szánálási akció új adótörvények megalkotását nem tette szükségessé. Az új adótörvények ujonnan szabályozták bizonyos vonatkozásokban a városok adóztatási jogát, a korona romlása pedig szükségessé tette azt, hogy az összességükben megállapított szolgáltatások mértéke a korona zuhanó értékéhez képest újból és újból állapíttassék meg.

Igy történt azután, hogy 1923. év tavaszán a város közgyűlése módosította a szabályrendelet tarifális részét s újra megállapította a fogyasztási illeték mértékét a szabályrendeletben felsorolt árukra. Ezek az áruk pedig a következők:

mindenféle vadhus, mindenféle akár élő, akár konzervhal, ásványvíz, gyógyvíz, szódavíz, déli gyümölcs,ogyoró, szilva, gesztenye, kereskedelmi sütemény, cukor, kávé, csokoládé, kakaó, sajt, túró, ecet, ecetsav.

Mint ebből a felsorolásból megállapítható, az áruknak elég tekintélyes kategóriáját terheli a város, mint alább ki fog derülni: *jogtalanul és törvénytelenül*, fogyasztási illetékkel. S van ezek között olyan közszükségleti cikk is, ami után

az eladási ár tíz százalékát is meghaladja ez a törvényellenesen szedett „városi illeték”,

van olyan elsőrendű közszükségleti cikk, ami után a város több adót szed be, mint amennyit az állam követel fényüzési forgalmi adóban a luxus-cikkek után.

Amikor azonban a törvény rendelkezéseinek betartásával — ebben az ügyben 1923. év tavaszán tartották be utoljára a törvényt; meg lehetne talán szélesebb keretek között is ünnepegni az öt esztendősféle évfordulót — a közgyűlési határozatot, mely szabályrendeletet

módosított, felterjesztették a belügyminisztériumba jóváhagyás végett,

a belügyminiszter a jóváhagyást megtagadta s kivételesen csak azt engedte meg, hogy a város 1923. év december 31. napjáig szedhesse el a fogyasztási illetéket.

Ennek a belügyminiszteri leiratnak a nagyobb hitelesség kedvéért közöljük a számát is: 132.167/1923. IV., érdekesebb kijelentései a következők:

»A díjszabályzat meghosszabbítását megengedhetők nem tartom s annak kivételével (a »kivételesen« szó aláhúzása nem tőlünk származik, hanem a belügyminiszter urtól) 1923. évi december 31-ig történő érvénybenhagyásához járulhatok csak hozzá.

A város által szedett fogyasztási illetékek ugyanis feltétlenül megszüntetendők,

mert a fogyasztási illetékek alá vont adótárgyak kivétel nélkül általános forgalmi adóval, esetleg fényüzési adóval vannak már terhelve s

ezekből az adóbevételekből a város külön is részesedést kap.

Ugyanazon adótárgyak tehát kétféle módon is az állam és a város által is meg vannak adóztatva, mely eljárás ellentétben áll az 1886: XXI. tc. 15. §-val.

De eltekintve ettől, az 1921: XXXIX. tc. bizottsági indoklása szerint a városok és községek azért részesednek az általános forgalmi adóból, hogy mellőzhessék a csekély jövedelmeket hozó adókat és egyéb szolgáltatásokat, amelyekben

nincs törvényszerűség és nincs egyöntetűség s az államkincstár érdekelt is veszélyeztetik azáltal, hogy az adókat túllerhelik.

(Zárjel között az indokolásnak erre a részére különösen is felhívjuk a pénzügyigazgató ur szíves figyelmét. Mit mond azonban tovább a belügyminiszter ur?)

Az előbb mondtak a legteljesebb mértékben állnak az itt tárgyalt szabályrendeletre. Azok a cikkek, melyek után a város illetéket kíván szedni,

nyilvánvalóan minden rendszer nélkül, öletszerűen vannak összeszedve,

azok közül egyesek fogyasztási adó alá lennének vonandók,

az adótételekben semmi rendszer, semmi törvényszerűség nincs.

A közszolgáltatási illetékek van elnevezve, holott semmiféle olyan működést, közbenjárást, mely illetékszedésre jogosítana, a város hatósága nem végez.

Az egész szabályrendelet alapján vérséves, helytelen és célszerűtlen.

Nem folytatjuk tovább azt

a dörge-deimes filippikát,

melyben a belügyminiszter a városnak e szabályrendeletben megnyilatkozó pénzügyi politikáját megbélyegzi. A miniszteri leirat indoklásából csak még azt az adatot jegyezzük ki, amely szerint 1923-ban a város fogyasztási illetékek címén 391.948 koronát vett be s fogyasztási adóilleték kezelés címén 1.188.240 koronát adott ki. E »téves, helytelen és célszerűtlen« s ezen felül árdragító illeték címén beszédett minden egyes korona — négy korona kezelési költséggel járt.

A miniszteri leirat ezekkel a szavakkal végződik:

Felhívom a város tanácsát, hogy a szabályrendelet hatályát azonnal szüntesse meg.

Öt éve lesz annak, hogy ezt a belügyminiszter elrendelte. Annál érthetőbb tehát, hogy a város — azóta is szedi ezt az illetéket, azóta négyszer emelte fel az illetékek tarifáját s azóta is nemcsak végrehajtja, de meg is bírságolja azokat, akik »fizetési kötelezettségüket« elmulasztják.

Lehet, hogy e sorok kopogtatója, mint az V. fizetési osztályban nyugdíjazott szerény állami tisztviselő, különös tisztelettel viseltetik legfőbb hivatali előjárója, a belügyminiszter ur iránt. Ily különös tisztelet, hogy ne mondjuk: *kéjbecsár* nélkül is azonban a *legelőőbb törvénytisztelet* teremti meg azt a köteleességet, hogy ilyen *hetyke álláspontra* ne helyezkedhessen senki, még a városi tanács sem, a törvénnyel s a miniszteri leirattal szemben.

Még azonban nem is vagyunk készen.

A miniszteri leiratot a közgyűlés elé terjesztették s a közgyűlés azt tudomásul is vette. A város tanácsa azonban nem nyugodott meg abban, hogy olyan jövedelemtől essék el a város, melynek minden egyes koronája négy korona kiadással járt. (Kissé nagy rezsivel dolgozott akkor a város.) Előterjesztést tett tehát a közgyűlésnek annak érdekében, hogy felirattal kérje a város közönsége a megszüntetett illeték további szedésének engedélyezését.

A közgyűlés 1923. év decemberében el is határozta, hogy feliratot intéz evégből a belügyminiszter urhoz.

A város tanácsa ezt a feliratot két és egynegyed évig nem terjesztette fel a belügyminisztériumba,

de ezalatt a két és egynegyed év alatt is szorgalmasan szedette és még szorgalmasabban emelte a megszüntetett, a betiltott, a törvénnyel ellentétbe került, a »célszerűtlen« és tervszerűtlen« fogyasztási illetéket.

A törvénysértéseknek valóságos anyagi és eszmei halmozatával állunk itt szemben.

Az illeték felemeléséhez minden esetben módosítani kellett a szabályrendeletet. A szabályrendelet módosításához azonban az 1886: XXI. t.-c. 11. §-a értelmében elengedhetetlen a kormányhatóság jóváhagyása. A város tanácsának tehát *kötelessége lett volna* az illetékek felmelesét minden esetben felterjeszteni jóváhagyás végett a belügyminisztériumba.

A város tanácsa azonban ezt a törvényes kötelességét egyetlen egy esetben sem teljesítette.

S most méltóztatassanak meghallgatni azt a

cinikus indokolást,

amivel a város tanácsa ennek a törvényes kötelességnek teljesítése elől kitért.

Azt mondja a 31139/923. sz. tanácsi határozat, melyre később állandóan jogforrásként hivatkozott a tanács — a jogforrás elméletét nyilván *Friedrich István* öccsellenciájától sajátítva el, — hogy »a város közönsége felirati kérelmet intézett a m. kir. belügyminiszter urhoz a fogyasztási szabályrendelet jóváha-

FRANCESKA BERTINI

Néma sir (Odetto) dráma 8 felvonásban

Belvárosi Mozi

HARRY LIEDTKE

Eskü és azonkívül Halálhíd cowboy film 6 felv.

Körző Mozi